

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39

A study the state and approach of guidance activity affair
management in school under the secondary educational service area
office 39

ศทาวุธ ชันไชย^{1*}
Khatawut Khanchai

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Master of Education, Program in Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำนวน 114 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 51 ข้อ ผลการหาค่า IOC พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

3. แนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และสถานศึกษาควรมีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

คำสำคัญ : การบริหารการศึกษา ; กิจกรรมแนะแนว ; สถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study the state and approach of guidance activity affair management in school under the secondary educational service area office 39. The sample in this research is School administrators and Teacher who work at of Guidance Activity under the secondary educational service area office 39 at the total of 114 respondents. Using the method by simple random sampling. The instrument used to collect the data was 5 level rating scale questionnaires. There are 51 items. The Index of item objective congruence was found to have an Index of item objective congruence ranging from 0.67 to 1.00. The reliability of the questionnaire was 0.99. The questionnaire used to collect data and analyzed by the mean, standard deviation and One-way analysis of variance. It found that;

1. The state of school's guidance activity affair management is on high level. Considering the guidance activity in descending order, 1) The educational guidance activity, 2) The career guidance activity, and 3) The personal and social guidance activity.

2. Comparative Study of Guidance Activities of Educational Institutions Under the jurisdiction. School administrators and Teacher who work at of Guidance Activity that there was a statistically significant difference at .05 levels between the management of the school counseling activities and the size of the school. Educational institution of different sizes, there were no significant differences in the management of school counseling activities.

3. The approach of school's guidance activity affair management consists of 1) The educational guidance activity should increase the staff of educational counseling activities and schools should have asked student ideas for satisfaction. Students use the Educational Guidance Services. 2) The career guidance activity should add staff for career guidance activity; Educational institutions should assess weaknesses, strengths, problems and obstacles in career guidance activity. and 3) The personal and social guidance activity there should be teachers who have graduated in psychology, Schools should study the opinions and satisfaction of the learners using the personal and social counseling services.

Keywords: Educational Administration; Guidance activity; School

**Corresponding author, E-mail: ttt0457@gmail.com โทร. 089-7570667*

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 4)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกเหนือจากการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกหรือของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 20-22)

กิจกรรมแนะแนวในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิต ทั้งในด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครู รู้จักและเข้าใจผู้เรียน รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554, หน้า 9)

กิจกรรมแนะแนว มีลักษณะงานที่ครอบคลุมทั้งการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการทางจิตวิทยาให้แก่ผู้เรียน ทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม การจัดบริการแนะแนว ทั้ง 5 บริการ ซึ่งประกอบด้วย 1)บริการศึกษาวรรณข้อมูล 2)บริการสารสนเทศ 3)บริการให้ปรึกษา 4)บริการจัดวางตัวบุคคล และ 5)บริการติดตามผล ตลอดจนการบูรณาการแนะแนวในการเรียนการสอนโดยมีขอบข่ายการแนะแนว 3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวส่วนตัวและสังคม ครูแนะแนวจะต้องมีบทบาทหน้าที่เป็นทั้งที่ปรึกษา ในการให้ความรู้และคำแนะนำด้านจิตวิทยาการแนะแนวแก่ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อทำความรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ตลอดจนการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (นงลักษณ์ ประเสริฐและคณะ, 2553, หน้า 2-3)

ปัจจุบันบทบาทของกิจกรรมแนะแนวเป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากบุคลากรที่อยู่ภายในสถานศึกษาและบุคคลทั่วไป แต่มีปัญหาและอุปสรรคในแง่ของการบริหารบางประการ ที่ยังเป็นสิ่งขัดขวางการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ได้แก่ 1)ปัญหาด้านบุคลากร โดยเฉพาะครูแนะแนวมีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักเรียนตามสัดส่วนที่เหมาะสม 2)ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน นักเรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนคาบกิจกรรมแนะแนวน้อย 3)ปัญหาด้านการจัดการ แบ่งออกเป็น 3 ประการ ประการแรกปัญหาการจัดสายงาน การบริหารกิจกรรมแนะแนวบางโรงเรียนระบุไว้มืดมน ไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงาน ไม่มีการมอบหมายงาน ขาดการติดตาม และ

ประเมินผลการดำเนินงาน ประการที่สองปัญหาการประสานงานและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม บุคลากรในโรงเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมแนะแนวเท่าที่ควร เกิดความขัดแย้งระหว่างครูอาจารย์ด้วยกัน ครู อาจารย์บางคนรู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่ตนเอง และประการสุดท้ายผู้บริหารสถานศึกษาบางโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุนกิจกรรมแนะแนวเท่าที่ควร ทำให้ครูแนะแนวขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน 4) ปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากจัดกิจกรรมทางการแนะแนวส่วนใหญ่ จำเป็นต้องใช้งบประมาณ และ5) ปัญหาด้านสถานที่และอุปกรณ์ต่างๆ หลายโรงเรียนไม่มีห้องแนะแนวที่เป็นสัดส่วนเฉพาะ ทำให้ไม่สะดวกต่อการเข้ามาใช้บริการของนักเรียนและต่อการปฏิบัติงานของครูแนะแนว(นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2558, หน้า 326-327)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนว ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว และสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสภาพบริหารกิจกรรมแนะแนวแตกต่างกันไปหรือไม่อย่างไร ผลการศึกษานี้จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว จำนวน 153 คน จำนวนทั้งหมด 263 คน จาก 57 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ปีการศึกษา 2560

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนวโรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากทั้งหมด 57 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 114 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ปีการศึกษา 2560

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว

3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก
- 2) สถานศึกษาขนาดกลาง
- 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

3.2.1 สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว 3 ด้าน

ดังนี้

- 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
- 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ
- 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

3.2.1 แนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว 3 ด้าน

ดังนี้

- 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
- 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ
- 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ข้อมูลสารสนเทศสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางการบริหารและการวางแผนงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา

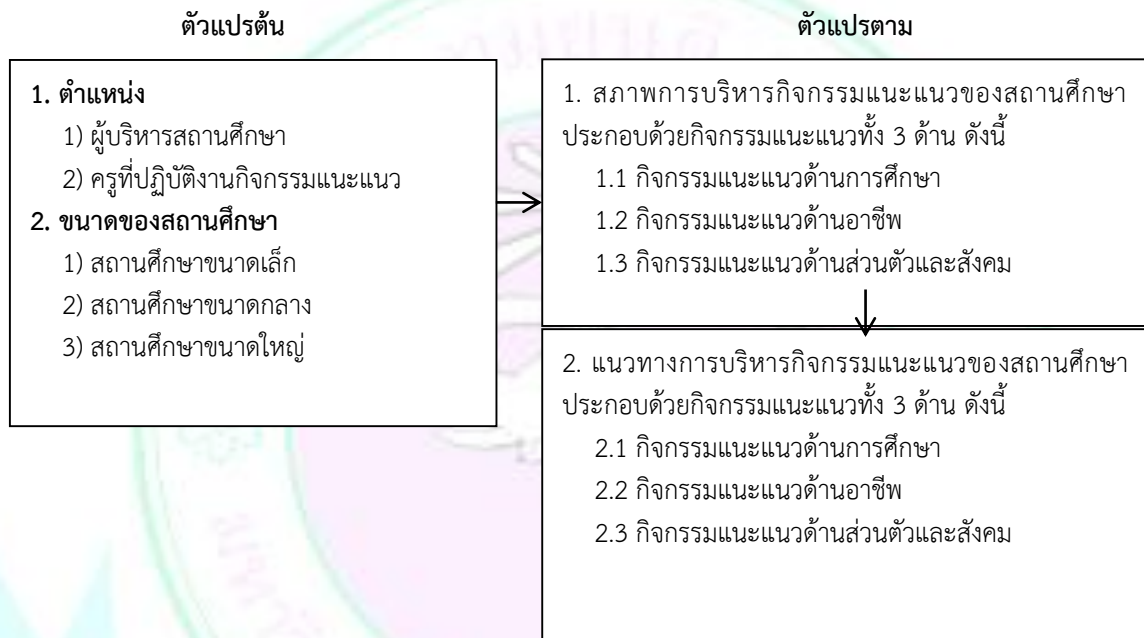
2. ได้ข้อมูลสารสนเทศแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว ไปใช้เป็นแนวทางการบริหารและการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา

3. นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารและการดำเนินกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน และครูที่ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว จำนวน 153 คน จำนวนทั้งหมด 263 คน จาก 57 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ปีการศึกษา 2560

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน และครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว โรงเรียนละ 1 คน รวม 2 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จากทั้งหมด 57 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 114 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ปีการศึกษา 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- 5 คะแนนหมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 คะแนนหมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก
- 3 คะแนนหมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
- 2 คะแนนหมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย
- 1 คะแนนหมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open-ended question)

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ที่เกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ปรึกษา

2.5 นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะและข้อความถาม

2.6 หาค่า IOC (IOC : Index of item objective congruence) รายข้อของแบบสอบถามการวิจัยจากการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถามดังนี้ (สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์, 2555)

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 -1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ผลการหาค่า IOC พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จำแนกรายข้อ ดังนี้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่			R	IOC	แปลผล
		1	2	3			
1. กิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา							
1)	มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรม แนะแนวทางการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2)	มีการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ในการดำเนิน กิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
3)	มีการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
4)	มีการกำหนดสัดส่วนของการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ทางการศึกษาโดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และ เป้าหมาย ของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
5)	มีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวด้าน การศึกษาของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6)	มีการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัด กิจกรรม หลักฐานการจัดกิจกรรม และการประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่			R	IOC	แปลผล
		1	2	3			
7)	มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา รายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
8)	มีการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
9)	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาตาม วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10)	มีการดำเนินการตามระยะเวลาการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
11)	มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา ตามเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12)	มีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรค การจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
13)	มีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียน ที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
14)	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
15)	มีการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา เพื่อตัดสินผลการเรียน	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
16)	มีการนำผลการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษา มาปรับปรุงเพื่อพัฒนา การดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
17)	มีการนำผลการประเมินจัดทำรายงานผู้บริหาร สถานศึกษา เพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมแนะแนว การศึกษาในปีการศึกษาต่อไป	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่			R	IOC	แปลผล
		1	2	3			
2.กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ							
1)	มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรม แนะแนวด้านอาชีพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2)	มีการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ในการดำเนิน กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
3)	มีการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
4)	มีการกำหนดสัดส่วนของการดำเนินกิจกรรมแนะแนว ด้านอาชีพ โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และ เป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
5)	มีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนว ด้านอาชีพของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6)	มีการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัด กิจกรรม หลักฐานการจัดกิจกรรม และการประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7)	มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพราย ชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินการ กิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และ การประเมินผล	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
8)	มีการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว ด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
9)	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10)	มีการดำเนินการตามระยะเวลาการจัดกิจกรรมแนะแนว ด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
11)	มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ตามเป้าหมาย เชิงปริมาณและคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12)	มีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรค การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่			R	IOC	แปลผล
		1	2	3			
13)	มีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
14)	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
15)	มีการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพเพื่อตัดสินผลการเรียน	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
16)	มีการนำผลการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
17)	มีการนำผลการประเมินจัดทำรายงานผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพในปีการศึกษาต่อไป	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
2.กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม							
1)	มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	+1	+1	3	0.67	ใช้ได้
2)	มีการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
3)	มีการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
4)	มีการกำหนดสัดส่วนของการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
5)	มีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6)	มีการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานการจัดกิจกรรม และการประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญคนที่			R	IOC	แปลผล
		1	2	3			
7)	มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคมรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
8)	มีการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
9)	มีการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคมตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10)	มีการดำเนินการตามระยะเวลาการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
11)	มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม ตามเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12)	มีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
13)	มีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
14)	มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
15)	มีการประเมินการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อตัดสินผลการเรียน	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
16)	มีการนำผลการประเมินการจัดกิจกรรมแนวด้านส่วนตัวและสังคม มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้
17)	มีการนำผลการประเมินจัดทำรายงานผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมแนวด้านอาชีพในปีการศึกษาต่อไป	+1	0	+1	3	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนวด้านของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39

2.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.99

2.8 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เสนอไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานแนะแนวของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 114 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.35
3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์โดยดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามตำแหน่ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า ที (t-test independent samples)

3.2 เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่าง ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's method)

4. วิเคราะห์แนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังที่จะนำเสนอต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 ดังนี้

ข้อ	รายการ	(n=103)		ระดับ การปฏิบัติ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา	3.98	0.69	มาก
2	กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	3.89	0.72	มาก
3	กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	3.88	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย		3.91	0.70	มาก

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ในภาพรวม

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา 2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และ 3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 มีการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานการจัดกิจกรรม และการประเมินผล และข้อ 9 มีการจัดกิจกรรมแนะแนว

ด้านการศึกษาตามวัตถุประสงค์ รองลงมาคือ ข้อ 3 มีการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา ข้อ 5 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี ข้อ 14 มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา และข้อ 15 มีการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาเพื่อตัดสินผลการเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 13 มีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1 มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และข้อ 6 มีการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานการจัดกิจกรรม และการประเมินผล รองลงมาคือ ข้อ 2 มีการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 12 มีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 8 มีการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม รองลงมาคือ ข้อ 1 มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 13 มีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามตำแหน่ง

ข้อ	รายการ	ตำแหน่ง				T-test	Sig.
		ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา	4.10	0.64	3.85	0.72	1.87	0.06
2	กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	4.04	0.62	3.73	0.79	2.25*	0.03
3	กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	4.03	0.66	3.72	0.79	2.15*	0.03
รวมเฉลี่ย		4.06	0.62	3.77	0.74	2.16*	0.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามตำแหน่ง

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษามีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 กิจกรรมแนะแนว ดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยกเว้น ข้อ 12 มีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรค การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และ ข้อ 17 มีการนำผลการประเมินมาจัดทำรายงานผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาในปีการศึกษาต่อไป มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนว มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยกเว้น ข้อ 5 มีการกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี ข้อ 7 มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล ข้อ 8 มีการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ข้อ 15 มีการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพเพื่อตัดสินผลการเรียน ข้อ 16 มีการนำผลการประเมินการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และข้อ 17 มีการนำผลการประเมินมาจัดทำรายงานผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพในปีการศึกษาต่อไป มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันยกเว้น ข้อ 2 มีการวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ข้อ 4 มีการกำหนดสัดส่วนของการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมโดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม ข้อ 7 มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล ข้อ 11 มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ตามเป้าหมายเชิงปริมาณและคุณภาพ และข้อ 14 มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ข้อ	รายการ	ขนาดสถานศึกษา						F-test	Sig.
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา	3.86	0.72	4.02	0.67	4.30	0.52	2.47	0.09
2	กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ	3.79	0.75	3.89	0.76	4.26	0.39	2.35	0.10
3	กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม	3.72	0.79	3.97	0.69	4.23	0.53	3.13	0.05
รวมเฉลี่ย		3.79	0.73	3.96	0.68	4.26	0.46	2.75	0.07

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

จากตารางที่ 4 พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า มีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ในทุกด้าน ดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 7 มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษารายชั่วโมง ประกอบด้วย ข้อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินการ กิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล และข้อ 9 มีการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาตามวัตถุประสงค์ โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ในภาพรวมมีการปฏิบัติที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 10 มีการดำเนินการตามระยะเวลาการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติที่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้อ 14 มีการประเมินผล การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ในภาพรวมมีการปฏิบัติที่แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 6 มีการออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมประกอบด้วย วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานการจัดกิจกรรม และการประเมินผล ข้อ 7 มีการจัดทำแผน การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมรายชั่วโมง ประกอบด้วย ข้อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินการ กิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล ข้อ 8 มีการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว ด้านส่วนตัวและสังคม ข้อ 14 มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ข้อ 15 มีการประเมิน การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมเพื่อตัดสินผลการเรียน และข้อ 16 มีการนำผลการประเมิน การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยสถานศึกษา ขนาดใหญ่มีการปฏิบัติที่แตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา รองลงมา คือ ควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา

3.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวส่วนใหญ่เห็นว่า ควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ รองลงมา คือ ครูแนะแนวควรสำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา และสถานศึกษาควรมีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ

3.3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา รองลงมา คือ ควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม และสถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมแนะแนวพบว่า กิจกรรมแนะแนวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา รองลงมาคือ กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ กิจกรรมแนะแนวที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ทั้งนี้ผลเนื่องมาจาก กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ กำหนดเป้าหมาย วางแผน และตัดสินใจทางการศึกษา รู้จักแสวงหา มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554, หน้า 3) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไว้ว่า กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย (2559, หน้า 87) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหา และใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสามารถวางแผนการเรียน หรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 39 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษา

2.1 สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีตำแหน่งต่างกัน ในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับหัวหน้ากิจกรรมแนะแนว มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ผลเนื่องมาจาก ปัญหาการจัดสายงาน การบริหารกิจกรรมแนะแนวบางโรงเรียนระบุไว้ไม่ชัดเจน ไม่มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงาน ไม่มีการมอบหมายงาน ขาดการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

ปัญหาการประสานงานและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม บุคลากรในโรงเรียนบางคนไม่ให้ความร่วมมือต่อกิจกรรม
แนะแนวเท่าที่ควร เกิดความขัดแย้งระหว่างครูอาจารย์ด้วยกัน ครู อาจารย์บางท่านรู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงาน
ให้แก่ตนเอง และผู้บริหารสถานศึกษาบางโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุนกิจกรรมแนะแนวเท่าที่ควร ทำให้ครูแนะแนว
ขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขวกร จันทรทอง (2555, หน้า 99) ได้ทำการศึกษา
เรื่องสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถามทำให้ระดับความเห็น
ต่อสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในภาพรวมรายด้านคือ
ด้านการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน โดยผู้บริหารจะให้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพร วงศ์วิธู (2555, หน้า 85-93) ได้ทำการศึกษาเรื่อง
การบริหารงานแนะแนวโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าตำแหน่งในการทำงาน (ครูและผู้บริหาร) มีผลต่อการรับรู้ปัญหา
ด้านการบริหารกิจกรรมแนะแนว โดยพบว่าครูแนะแนวมีการรับรู้ปัญหาการบริหารงานแนะแนวสูงกว่าผู้บริหาร
ในทุกด้าน

2.2 สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน ในภาพรวมพบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารกิจกรรม
แนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้ผลเนื่องมาจาก สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง
และขนาดใหญ่ มีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวด้านบุคลากร นักเรียน การจัดการ งบประมาณ และสถานที่และ
อุปกรณ์ต่างๆ ที่แตกต่างกัน จึงมีสภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ นิฐาพรรณ ช่างนาว่า (2558, หน้า 73-74) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน
ในการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุโขทัย พบว่า ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันทำให้บทบาท
ของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุโขทัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสองด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
คือ ด้านการวางแผนการดำเนินงาน และด้านการดำเนินงานตามแผน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหาร
โรงเรียนขนาดกลาง มีบทบาทในการบริหารงานแนะแนวสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดใหญ่ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลวรรณ เทียงธรรม (2546, หน้า 185) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษา
สภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า
สภาพการบริหารงานแนะแนว ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมและ
รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยระดับสภาพการบริหาร
งานแนะแนวมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยระดับ
สภาพการบริหารมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

3. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 พบว่า แนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 39 ในภาพรวม ควรเพิ่มบุคลากรกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการสำรวจ
ความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนว มีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา
และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนะแนว และควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาทางด้านแนะแนวโดยตรงเพื่อเป็นแกนนำ
ในการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านต่างๆ เนื่องจากในปัจจุบันนักเรียนมีปัญหามากขึ้นโดยเฉพาะในด้านความรู้สึกและ
จิตใจเพราะสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนแตกต่างกันต้องใช้หลักจิตวิทยาแนะแนวในการดูแลและบุคลากรที่ปฏิบัติ

หน้าที่ต้องมีความเชี่ยวชาญ และเนื่องจากบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวมีอัตรากำลังไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักเรียนตามสัดส่วนที่เหมาะสม ขาดความรู้ความสามารถทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พักรบ อำนวยผล (2552, หน้า 50-53) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย พบว่า แนวทางการบริหารงานแนะแนว ควรมีการวางแผนงานแนะแนว จัดงบประมาณให้เพียงพอ แต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวและกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน รวบรวมข้อมูลต่างๆ ของนักเรียนจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สรุปและประเมินผลการบริหารงานแนะแนว ควรนำปัญหาที่สำรวจพบมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงพัฒนางานและข่าวสาร ที่นำเสนอให้มีความเป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับ นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2558, หน้า 326-327) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของงานแนะแนวว่า ปัญหาด้านบุคลากร โดยเฉพาะสัดส่วนของครูแนะแนว ครูแนะแนว 1 คนต่อนักเรียน จำนวน 250 คน ซึ่งในทางปฏิบัติครูแนะแนวต้องรับภาระงานส่วนคาบกิจกรรมแนะแนว 1 คาบต่อสัปดาห์ ทุกห้องเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และส่วนหนึ่งต้องช่วยเหลืองานที่เป็นส่วนกลางของโรงเรียน มีเวลาให้แก่นักเรียนได้ไม่เต็มที่ ส่วนปัญหาครูแนะแนวที่ไม่สำเร็จการศึกษาทางด้านแนะแนวโดยตรง ควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ มาถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และการกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการแนะแนว และสนับสนุนให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานแนะแนวได้มีโอกาสเดินทางไปเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนา หรือศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากิจกรรมแนะแนวควรมีการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. **กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา** การดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษสถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และแนวทางการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา สถานศึกษาควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา

2. **กิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ** การดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ สถานศึกษาควรมีการประเมินจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา และอุปสรรคการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ดำเนินการตามระยะเวลาการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ สำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ และแนวทางการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพ ควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และควรมีครูที่สำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา

3. **กิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม** การดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม สถานศึกษาควรมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้เรียนที่ใช้บริการการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม และประเมินผลการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม และแนวทางการพัฒนาการดำเนินกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ครูแนะแนวควรสำเร็จการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา และควรเพิ่มบุคลากรงานกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านอื่นๆ เช่น กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ เทียงธรรม. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). นครราชสีมา: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชวกร จันทรทอง. (2555). สภาพการบริหารกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- นงลักษณ์ ประเสริฐและคณะ. (2553). ชุดฝึกอบรมแนะแนว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิฐาพรรณ ช่างนาวา. (2558). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2558). การแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พักรบ อำนวยผล. (2552). การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงราย (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงราย: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สมพร วงศ์วิธูณ. (2555). การบริหารงานแนะแนวโดยใช้วงจรเดมมิง (PDCA) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). พะเยา: วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุรพงษ์ คงสัตย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์. (2555). การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม(IOC). เข้าถึงจาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14329>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2559). ระบบการแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2554). แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ประวัติผู้เขียนบทความ

ชื่อ-นามสกุล คฑาวุธ ชันไชย
วุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ครู โรงเรียนทองแสนขันวิทยา จังหวัดอุดรธานี
มีความเชี่ยวชาญ ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย